Pregledni rad
DOI: 10.47152/Palic2026.6

PRAVO NA ODBRANU I IZMENE ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU

Aleksandar TODOROVIĆ*

U radu se analiziraju predložene izmene Zakonika o krivičnom postupku u domenu položaja okrivljenog i njegovog prava na odbranu. Primenom standarda koje uspostavlja Evropski sud za ljudska prava na polju prava na delotvornu odbranu, autor će ukazati na to koje od predloženih izmena predstavljaju približavanje a koje udaljavanje od prakse ESLJP-a. Autor će takođe ukazati i na odredbe ZKP-a koje su ostale neizmenjene u nacrtu novog teksta a koje su prema praksi suda u Strazburu morale biti korigovane.

Ključne reči: pravo na odbranu, jednakost oružja, zakonik o krivičnom postupku

UVOD

Kada govorimo o državi obično ističemo da se na strani države nalazi monopol fizičke prinude. Sa razvojem ideje o demokratiji, ovoj odrednici države kao monopoliste fizičke prinude dodali smo i zahtev da taj monopol fizičke prinude mora ili bar treba da bude legitiman (Veber, 1998, str. 7). Iz monopola fizičke prinude proizilazi i autoritet države da kažnjava za krivična dela. Ukoliko pak država pretenduje da bude pravna država onda postupak

* Doktor nauka, advokat, Advokatska komora Vojvodine, https://orcid.org/0000-0003-2501-6351. E-mail: aleksandar@aktodorovic.rs

kažnjavanja mora biti pravno ustrojen na način da okrivljenom (koji je uvek slabija strana u krivičnom postupku) budu pružena određena jemstva koja će mu omogućiti da se na delotvoran način brani. Delotvorna odbrana zamišljena je tako da predstavlja protivtežu tužilačkoj superiornosti. (Mrčela, 2017, str. 18).

U tom smislu čitav krivični postupak jeste balansiranje sukobljenih interesa: interesa države da sprovede *ius puniendi* i interesa okrivljenog kao slobodnog bića da ostane slobodan. Na normativnom planu ovaj sukob interesa određuje se ciljem krivičnog postupka kog naš zakonodavac određuje na način da propisuje da je cilj zakona da: „niko nevin ne bude osuđen, a da se učiniocu krivičnog dela izrekne krivična sankcija pod uslovima koje propisuje krivični zakon, na osnovu zakonito i pravično sprovedenog postupka".

Svaki postupak, pa i krivični boluje od onog što Rols naziva sindromom nesavršenosti proceduralne pravde (Rawls, 1999, str. 74-75). Jednostavnije rečeno, ni jedan krivični postupak, ma kako on bio zamišljen od strane zakonodavca nije stopostotno učinkovit. Da bi se smanjila inherentna nesavršenost proceduralne pravde potrebno je odbrani omogućiti da pod istim uslovima kao i tužilaštvo izvodi dokaze, iznosi i brani svoje stavove i napada i opovrgava stavove tužilaštva. Samo u takvoj preraspodeli procesnih ovlašćenja sud uistinu pred sobom može imati adekvatni razjašnjeno pravno relevantno činjenično stanje što je preduslov pravilnog sudskog odlučivanja (Omkar, 2017, str. 79).

Upravo u okviru diskursa koji je određen u uvodnom delu, autor će preispitati kako predložene izmene u nacrtu ZKP-a utiču na balansiranje sukobljenih interesa optužbe i odbrane i u kojoj meri te izmene doprinose minimizaciji nesavršenosti proceduralne pravde.

Analiza je podeljena u tri dela: Uticaj predloženih izmena na delotvornost odbrane u postupku lišenja slobode; Uticaj predloženih izmena na delotvornost odbrane u istrazi; i Uticaj predloženih izmena na delotvornost odbrane na glavnom pretresu.

UTICAJ PREDLOŽENIH IZMENA NA DELOTVORNOST ODBRANE U POSTUPKU LIŠENJA SLOBODE

Pre ukazivanja na izmene koje predviđa trenutni nacrt treba sa žaljenjem istaći da se nacrtom ne menjaju bitno odredbe ZKP-a koje regulišu institut zadržavanja osumnjičenog. U našoj pravnoj teoriji više puta

je istaknuta kontradikacija u pogledu cilja ustanovljavanja i ovog instituta sa jedne strane i prava okrivljenog sa druge (Todorović, 2021; Ćorović, 2025). Saslušanje okrivljenog nije pravo tužilaštva, jer okrivljeni može da se brani ćutanjem. Okrivljeni ima pravo ali ne i obavezu da iskaz. Ideja da okrivljeni bude lišen slobode radi ostvarenja njegovog sopstvenog prava (da pruži iskaz ili da se brani ćutanjem) nema nikakvo opravdanje. Ova kontradikcija donekle je ublažena jer je zakonopisac u nacrtu izmena kao razlog određivanja zadržavanja osim saslušanja osumnjičenog predvideo i „potrebu preduzimanja drugih dokaznih radnji".

U pogledu uređenja postupka odlučivanja o pritvoru nacrt izmena predviđa značajan korak napred. I to tako što određuje da okrivljeni ima pravo da neposredno pre prvog saslušanja ostvari uvid u sve dokaze od kojih zavisi odluka o pritvoru, dok važeći zakonik garantuje samo pravo na uvid u krivičnu prijavu i veštačenje (ukoliko postoji). Ono što ostaje manjkavo i u nacrtu izmena jeste izostanak izričite obaveze da se odbrani uruči primerak predloga za donošenje rešenja o određivanju pritvora pre otpočinjanja ročišta kod sudije za prethodni postupak. Naime u praksi, odbrana o sadržini predloga tužilaštva saznaje samo iz kratkog usmenog izlaganja tužilaštva o tome šta se u predlogu nalazi. Eventualno traženje odbrane da joj se omogući da pročita predlog zavisi od dobre volje tužilaštva ili sudije za prethodni postupak. Neretko se ovakvi zahtevi odbrane odbijaju što nije prihvatljivo sa aspekta prakse ESLJP-a koji nalaže da odbrana mora imati mogućnost da pročita sve podneske tužilaštva od kojih zavisi odlučivanje o pravu okrivljenog.[1]

Dodatno usklađivanje sa praksom suda u Strazburu je predložena izmena o pravu na žalbu u situaciji u kojoj je pritvor određen usvajanjem žalbe tužioca. U sadašnjem tekstu zakonika nije izričito predviđena mogućnost žalbe okrivljenog u situaciji u kojoj je sudija za prethodni postupka odbio predlog tužilaštva za određivanje pritvora, a pritvor potom određen od strane veća po žalbi tužioca. Mada je naša sudska praksa upravo pozivanjem na Strazbur i predmet *Kampanis protiv Grčke*[2] prepoznala i „izlečila" zakonski nedostatak pravnog leka u opisanoj situaciji, pohvalno je što je zakonopisac uvideo greške u sadašnjem normativnom rešenju i ponudio normativno preciznije određenje procesne situacije.

[1] *Lamy v Belgium*, Application no. 10444/83, 30 March 1989, para. 29.
[2] *Kampanis v. Greece*, Application no. 17977/91, 13 July 1995.

Ipak, bilo bi korisno da se u predlogu izmena našla i odredba kojom se određuje da odbrana ima pravo na odgovor na žalbu tužioca protiv rešenja kojim je odbio predlog za određivanje pritvora. Takvo rešenje išlo bi ruku pod ruku sa zapažanjima ESLJP-a u predmetu *Benet Praha protiv Češke*.[3]

Treba pohvaliti i nastojanje da se proširi krug prava pritvorenika time što nacrt predviđa pravo pritvorenika na telefonsku komunikaciju sa bliskim licima (ukoliko sud iz posebno opravdanih razloga ne reši drugačije). Po pitanju održavanja odnosa okrivljenog sa bliskim licima značajna je i izmena predložena u vezi sa merom zabrane prilaženja, sastajanja ili komuniciranja (član 197 ZKP-a). Član 197 u nacrtu je dopunjen tako što je navedeno da se merom iz tog člana ne može ograničiti pravo okrivljenog da se nesmetano viđa sa članovima porodice i bliskim srodnicima, osim ako to nije suprotno interesima vođenja krivičnog postupka.

Ono što značajno zabrinjava na polju delotvorne odbrane lica lišenih slobode svakako jeste predložena izmena člana 293 ZKP-a koja uređuje pravila o saslušanju uhapšenog lica. Stavom dva člana 293 u važećem tekstu određeno je da; „Ako uhapšeni ne obezbedi prisustvo branioca u roku od 24 časa od kada mu je to u smislu stava 1. ovog člana omogućeno ili izjavi da ne želi da uzme branioca, javni tužilac je dužan da ga bez odlaganja sasluša“. Zapisnici o saslušanju obavljenog na opisani način prema važećoj sudskoj praksi ne mogu se koristiti kao dokaz u postupku i imaju se izdvojiti iz spisa predmeta. Suprotno ovom, inače preko potrebnom rešenju, predložena je izmena koja bi izričito dozvolila da se takvi zapisnici koriste u postupku.

Jednaku zabrinutost izaziva i predložena promena osnova za pritvor iz člana 211 stav 1 tačka 4 koja predlaže da osnov određivanja pritvora može biti i postojanje posebno teških okolnosti pod kojima je učinjeno krivično delo ili težina posledice krivičnog dela to opravdava, ako se okrivljenom stavlja na teret krivično delo za koje je propisana kazna zatvora preko pet godina sa elementima nasilja ili krivično delo za koje se može izreći kazna zatvora od deset godina ili teža kazna. Ovo praktično znači da je zakonodavac odustao od sopstvenog određenja prirode i svrhe mere pritvora koja se ogleda (ili bar treba da se ogleda) u tome da se merom pritvora omogući prisustvo okrivljenog i nesmetano vođenje postupka.

[3] *Benet Praha, SPOL. S R. O. v. the Czech Republic*, Application no. 33908/04, 7937/05, 25249/05, 29402/05 i 33571/06, 24 February 2011, paras. 139-143.

Predložena izmena očito imam sasvim drugi cilj određivanja pritvora, a to je kažnjavanje okrivljenog pre izricanja presude. Treba primetiti i da bi usvajanjem predložene izmene faktički bila obesmišljena naknadna sudska kontrola opravdanosti produženja pritvora.

UTICAJ PREDLOŽENIH IZMENA NA DELOTVORNOST ODBRANE U ISTRAZI

Evropski sud za ljudska prava jasno insistira na tome da pravo na delotvornu odbranu uz pomoć branioca otpočinje već sa prvim saslušanjem osumnjičenog. Što dalje podrazumeva i pravo osumnjičenog da se uz pomoć branioca pripremi za prvo saslušanje.[4] Da bi se osumnjičeni pripremio za prvo saslušanje sa svojim braniocem mora najpre znati šta mu se i iz kojih razloga stavlja na teret. Drugim rečima osumnjičenom pripada neotuđivo pravo da se nakon uvida u krivičnu prijavu a pre prvog saslušanja konsultuje sa svojim braniocem. Prema važećem zakoniku, osumnjičeni će imati takvo pravo samo ukoliko ima tu „sreću" da je uhapšen. Jedino u toj situaciji postoji zakonska garancija prava na poverljiv razgovor pre saslušanja. Ako osumnjičen nije uhapšen zakon mu ne garantuje ovo osnovno pravo.[5]

I u nacrtu izmena zakonika, stoji pravo uhapšenog da pre prvog saslušanja obavi razgovor sa braniocem koje je raspoređeno u korpus prava iz člana 69 koji se razlikuje od garancija koje ima osumnjičeni (koji nije uhapšen) a koje su nabrojane u članu 68. Ipak pohvalno je da je zakonopisac već u članu 68, dakle u korpus prava osumnjičenog uneo i pravo na nesmetanu komunikaciju sa braniocem. Ovo jemstvo najviše će doprineti poboljšanju položaja zadržanog lica. Prema nacrtu, zadržano lice koje je *per definicionem* osumnjičeni ima pravo na nesmetanu komunikaciju sa braniocem i tokom perioda zadržavanja.

Izričito propisano pravo branioca u da prisustvuje prepoznavanju ne samo osumnjičenog već i drugih lica i predmeta, koje nalazimo u nacrtu izmena nesumnjivo predstavlja korak napred u pogledu povećanja delotvornost odbrane, isto važi i za pravo branioca i okrivljenog da prisustvuju uviđaju.

---

[4] *A. T. v. Luxembourg*, Application no. 30460/13, 9 April 2015, para. 69.

[5] Treba ipak reći da u praksi ovo nije čest problem, tužioci po pravilu dozvoljavaju osumnjičenom (koji nije uhapšen) da se konsultuje sa svojim braniocem nakon predočavanja navoda iz krivične prijave.

Žalba na rešenje o sprovođenju istrage koju predviđa predlog predstavlja novo oružje u arsenalu odbrane. Da li će ono biti delotvorno u praksi, ostaje da se vidi. Ipak koncepcijski i teorijski jeste opravdano pružiti mogućnost okrivljenom da se sebe skine teret vođenja postupka (istražnog) u situacijama u kojima nema mesta voženju istrage.

U našoj pravnoj teoriji sa pravom su upućivane kritike postojećim rešenjima tužilačke istrage, najviše u domenu aktivne uloge odbrane u postupku izvođenja dokaza, do te mere da su pojedini autori navodili (da čim se i ovaj autor slaže) da je uloga branioca u ovako koncipiranoj tužilačkoj istrazi ograničena na kontrolu rada tužilaštva (Đurđić, 2022) umesto što omogućava delotvornu odbranu. Reklo bi se da zakonopisac nije ostao ravnodušan istaknutim karikama. Predlog izmena donosi sa sobom neke bitne novine koje ograničavaju samovolju tužilaštva i daju odbrani mogućnost da posezanjem za novopredloženim ovlašćenjima sudije za prethodni postupak tokom istrage ima značajno aktivniju ulogu nego do sad.

Nacrt najpre predviđa da javni tužilac, okrivljeni i branilac mogu predložiti sudiji za prethodni postupak da ispita određenog svedoka, ako je verovatno da, zbog bolesti, starosti ili drugih važnih razloga, neće moći da bude ispitan na glavnom pretresu.

Nacrtom izmena u članu 302 pravo odbrane da se obrati sudiji za prethodni postupak ukoliko tužilac odbije predlog za preduzimanje dokazne radnje, koje pravo je predviđeno i u važećem ZKP-u. Novum je taj što prema nacrtu sudija za prethodni postupak preduzima dokaznu radnju ukoliko usvoji predlog odbrane, čime se odbrana stavlja u povoljniji položaj nego što je to po važećem rešenju. Dobro je i to što su skraćeni rokovi za odlučivanje o predlogu.

Šteta je što nacrtom izmena nije predviđena mogućnost odbrane da se direktno obrati sudiji za prethodi postupak radi pribavljanja dokaza koje tužilaštvo nije ovlašćeno da pribavi bez odluke suda. Primer toga bi bilo pribavljanje dokaza u vidu zadržanih podataka mobilnog operatera. Zadržane podatke mobilni operater daje samo na osnovu odluke suda, pa bi bilo prirodno da se odbrani omogući da se obrati sudiji za prethodni postupak ovakvim predlogom direktno. U nedostatku odredbe koja reguliše ovo pitanje, braniocima ostaje da se snalaze, tako što će tužilaštvo predložiti pribavljanje dokaza u vidu zadržanih podataka, tužilaštvo će takav predlog jamačno odbiti jer nema ovlašćenja da dokaz

pribavi i izvede, što potom otvara mogućnost odbrani da pokuca na vrata sudije za prethodni postupak.

UTICAJ PREDLOŽENIH IZMENA NA DELOTVORNOST ODBRANE NA GLAVNOM PRETRESU

Nacrt izmena ZKP-a najdrastičnije izmene, koje možemo označiti i kao fundamentalne i kao koncepcijske izmene, predviđa upravo u fazi glavnog pretresa. Nacrtom izmena redefiniše se uloga suda na glavnom pretresu, sa obrazloženjem koje je jednako lišeno smisla kao i predložena izmena članova. Predloženom izmenom članova 15 i 16 ZKP-a napušta se adverzijalni koncept krivičnog postupka i vraćamo se na ranije napuštena rešenja koja se ogledaju u dominantnoj ulozi suda u dokazanom postupku. Čime se ponovo uvodi načelo istine za koje zakonopisac tvrdi da je limitirano.

Ništa od gore navedenog ne predstavlja učitavanje autora u značaj predloženih izmena zakonopisac to sam navodi u obrazloženju teksta predloga izmena.[6] Razlog za takve izmene zakonopisac nalazi u članu 32 Ustav kojim je definisano pravo na pravično suđenje spram člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Podsećanja radi član 32 Ustava glasi: „Svako ima pravo da nezavisan, nepristrasan i zakonom već ustanovljen sud, pravično i u razumnom roku, javno raspravi i odluči o njegovim pravima i obavezama, osnovanosti sumnje koja je bila razlog za pokretanje postupka, kao i o optužbama protiv njega.“ Dok je članom 6 Konvencije propisano da „Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona“. Iz ovih razloga, komisija zadužena za pripremu nacrta izmena ZKP-a izvod sasvim neutemeljen zaključak i obrazloženju nacrta navodi: „Za razliku od EKLJP koja dopušta i adverzijalni tip dokaznog postupka na glavnom pretresu, Ustav RS striktno uređuje dominantno raspravljanje predmeta postupka od strane suda, a ne stranaka. To znači da u našem krivičnom postupku, a u skladu sa članom 32. stav 1. Ustava RS, dokaze treba primarno da izvodi sud, a ne stranke pred sudom“. Potpuno je nejasno kojom su tehnikom tumačenja autori došli do istaknutog zaključka.

[6] Vid. str. 50-51 Nacrta izmena ZKP-a sa obrazloženjem.

Šta više, frapantno je smela tvrdnja da dosadašnji način uređenja krivičnog postupka (koji je *per definitionem* adverzijalni) nije u skladu sa Ustavom. Čini se da autori gornjeg zaključka poistovećuju obavezu da se nešto raspravi sa obavezom da se nešto istraži. To se jednostavno ne može prihvatiti kao ispravno tumačenje sadržaja jemstva iz člana 32 ustava.

Osim toga, posebno je neprihvatljivo da se nešto što predstavlja jemstvo ljudskog prava zloupotrebljava na način da se predlažu zakonske izmene koje idu na uštrb delotvorne odbrane i principa *in dubio pro reo* koji sastavni deo prava na delotvornu odbranu. Ako pogledamo i dato obrazloženje i predložene izmene člana 16 ZKP-a lako zaključujemo da se primena načela *in dubio pro reo* sada odlaže za kasniji procesni momenat. Naime, ukoliko sud nakon izvođenja dokaza na predlog stranaka ostane u nedoumici u pogledu postojanja ili nepostojanja određenih relevantnih činjenica sud neće primeniti navedeno načelo (koje je u korist okrivljenog) već će novi dokaznim radnjama pokušati da otkloni nedoumicu, pa će tek ako ni tada ne bude mogao da otkloni nedoumicu primeniti načelo *in dubio pro reo*. Ovim se otežava položaj odbrane i olakšava posao tužilaštva. Ako to dovedemo u vezu sa kritikama koje su istaknute u delu koji se odnosi na značajna preimućstva tužilaštva spram odbrane u istrazi dolazimo u situaciju da je delotvorna odbrana dvostruko ugrožena, najpre u istrazi a potom i na glavnom pretresu.

Konceptualno je neprihvatljivo tražiti od suda da se umesto primene načela in dubio pro reo angažuje na strani tužilaštva a na uštrb odbrane.

Sa aspekta poststrukturalne kritike prava koja opravdano ukazuje na to da sud sudi na osnovu logosa etosa i patosa, ovo angažovanje suda na strani tužilaštva otvara vrata da se još jače aktivira patos suda u okviru tužilačkog narativa što direktno umanjuje prostor nepristrasnog delovanja suda na glavnom pretresu.

Pravo na delotvornu odbranu dodatno je umanjeno i izmenama u članu 104 koji je uskraćuje mogućnost postavljanja kapcioznih i sugestivnih pitanja posebno osetljivim svedocima i maloletnim licima. Mada bi ova intervencija bila opravdana kod maloletnih lica, sasvim je nejasno zato se predlaže opšta zabrana kapcioznih i sugestivnih pitanja kod ispitivanja posebno osetljivih svedoka jer razlozi određivanja statusa posebno osetljivog svedoka obuhvataju širok krug osoba. Ovde bi daleko pravičnije rešenje bilo da se sudu ostavi na ocenu (nakon izjašnjenja psihologa) da li određenog osetljivog svedoka treba zaštiti i zabranom ovakve vrste pitanja.

Oštre kritike autora u ovom delu rada, ne znače da u nacrtu izmena po pitanju glavnog pretresa nema i određenih pomaka ka poboljšanju položaja odbrane.

Najznačajniji pomak, hvale vredan, nalazi se u predloženoj izmeni člana 358 koja predviđa mogućnost žalbe protiv rešenja o izdvajanju spisa i rešenja kojim se odbija predlog za izdvajanje iz spisa. Za odbranu je veoma korisno da tokom glavnog pretresa u svojim rukama ima pravni lek u odnosu na odluku suda o nedozvoljenosti kakvog dokaza, jer od dokazne građe po pravilu zavisi i narativ odbrane. Dosadašnja situacija koja je ostavljala prvostepenim sudovima mogućnost da o izdvajanju odluče praktično na poslednjem ročištu, stavljala je odbranu u situaciju da do kraja postupka nije sigurna od kojih se tačno dokaza brani.

Vrlo je koristno i što predlog izmena prepoznaje institut prigovora na pitanje, koji do sada postojao u praksi u vidu „protivljenja“ pitanju.

Na kraju treba navesti da ukidanje ovlašćenja suda da dokazni predlog odbije zbog prekludiranosti iako normativno utiče na poziciju i odbrane i tužilaštva u stvarnosti predstavlja unapređenja prava odbrane jer češće odbrana ta koja naknadno saznaje za mogućnost korišćenja dodatnih dokaza u postupku (iz prostog razloga što je tužilaštvo već obavilo „svoju“ istragu i po pravilu je dokazno pripremljenije na početku glavnog pretresa).

ZAKLJUČAK

Kako to neretko biva u našem zakonodavstvu, predložene izmene predstavljaju dva koraka napred i jedan nazad u približavanju standardima delotvorne odbrane koju proizilaze iz prakse Evropskog suda za ljudska prava.

Najproblematičnije predloge izmena autor prepoznaje upravo u koncepcijskim izmenama krivičnog postupka sa aspekta uloge suda u dokazivanju. Odlaganje momenta primena načela *in dubio pro reo* nije ništa drugo do guranje suda na tas tužilaštva.

U drugim aspektima izmena uviđa se da je zakonopisac mahom išao za tim da poboljša položaj odbrane kako u istrazi tako i na glavnom pretresu. O tome svedoče i novi pravni lekovi koje odbrana može koristiti u ranim fazama postupka.

Ipak treba primetiti da je rad na noveliranju ZKP-a nedovršen jer mnoge odredbe koje su u pravnoj praksi ali i pravnoj teoriji kritikovane

nisu obrađene u okviru predloženih izmena. Ruku na srce, ni postupak noveliranja nije okončan imajući u vidu da nacrt izmena za sada još nije postao predlog, pa ostaje nada da će se u okviru vremena koje je preostalo za javnu diskusiju moći uticati na dalje poboljšanje prava odbrane u okviru nacrta izmena.

LITERATURA

Ćorović, E. i Ćorović, A. (2025) 'Mera zadržavanja osumnjičenog u predistražnom postupku'. *Crimen*, *16*(1), 124-140. https://doi.org/10.5937/crimen2501124C

Đurđić, V. (2022) 'Normativna osnova efikasnosti krivičnog postupka Srbije'. *Zbornik radova Centra za edukaciju sudija i tužilaca RS, 13(*13), 138-162. https://doi.org/10.7251/CEST1322138DJ

Mrčela, M. (2017) 'Adversarial principle, the equality of arms and confrontational right –European Court of Human Rights recent jurisprudence'. *EU and Comparative Law Issues and Challenges Series (ECLIC)*, *1*, 15-31. https://doi.org/10.25234/eclic/6519.

Omkar, S. (2017) *The concept of equality of arms in criminal proceedings under Article 6 of the European Convention on Human Rights*. Cambridge: Intersentia. https://doi.org/10.1017/9781780687452

Rawls, J. (1999) *A Theory of Justice: Revised Edition*. Harvard University Press. https://doi.org/10.2307/j.ctvkjb25m

Todorović, A. (2021) 'Opšta nedelotvornost žalbe na rešenje o zadržavanju – konačni rezultati istraživanja'. *Glasnik Advokatske komore Vojvodine*, *93*(1), 87-118. https://doi.org/10.5937/gakv93-29896

Veber, M. (1998) *Politika kao poziv*. Beograd: Filip Višnjić.

Pravni izvori

Ustav Republike Srbije, Službeni glasnik RS, br. 98/2006 i 115/2021.

Zakonik o krivičnom postupku, Službeni glasnik RS, br.72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 (US), 62/2021 (US).

Praksa Evropskog suda za ljudska prava

A. T. v. Luxembourg, Application no. 30460/13, 9 April 2015. Dostupno na: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-153960

Benet Praha, SPOL. S R. O. v. the Czech Republic, Application no. 33908/04, 7937/05, 25249/05, 29402/05 i 33571/06, 24 February 2011. Dostupno na: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-103625

Kampanis v. Greece, Application no. 17977/91, 13 July 1995. Dostupno na: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57930

Lamy v Belgium, Application no. 10444/83, 30 March 1989. Dostupno na: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57514

© 2026 by authors

Ovaj rad se objavljuje pod licencom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)